

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30.11.1961, sp. zn. 4 Cz 96/61, ECLI:CZ:NS:1961:4.CZ.96.1961.1

Číslo: 17/1962

Právní věta: Pri opraviteľnom poškodení predmetu skutočnú škodu predstavuje náklad na nutnú opravu, ak sa vec uviedla do stavu, v akom bola pred poškodením. Ak opravou nebude odstránené nastalé znehodnotenie, je možné žiadať tiež ďalšiu náhradu z tohto dôvodu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1961

Spisová značka: 4 Cz 96/61

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody

Předpisy: 141/1950 Sb. § 337

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalující podnik uplatnil žalobu podanou na Okresnom súde v Michalovciach proti žalovanému ako svojmu zamestnancovi nárok na náhradu škody, ktorú mu tento spôsobil tým, že pri jazde v opilosti havaroval s autom žalujúceho podniku, ktoré riadil. Išlo o ďalšiu škodu nastalú v dôsledku znehodnotenia auta po jeho neodborne vykonanej oprave. Z titulu tejto škody uplatnil žalujúci podnik zaplatenie čiastky 9438,29 Kčs.

Okresný súd v Michalovciach žalobu zamietol. Postavil sa na stanovisko, že žalovaný uviedol auto do pôvodného stavu a že žalujúci podnik vyplatením rozdielu medzi odhadnou cenou auta pred haváriou a skutočnou jeho cenou po havárii sa bezdôvodne obohatil.

Krajský súd v Košiciach rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. I tento súd zastával názor, že žalovaný dal auto opraviť tak, že toto bolo uvedené do predošlého stavu. Čiastka požadovaná žalobou je len účtovným rozdielom medzi pôvodnou inventúrnou hodnotou vozu po vykonanej generálnej oprave a medzi hodnotou zistenou odhadnou komisiou KNV v Prešove po vykonanej oprave vozu po jeho havárii.

Najvyšší súd rozhodol na sťažnosť pre porušenie zákona podanú predsedom Najvyššieho súdu, že rozhodnutím krajského súdu bol porušený zákon.

Odôvodnenie:

Išlo o nárok na náhradu škody spôsobenej v opilosti, teda o nárok, ktorého podmienky a rozsah nebolo možno posúdiť podľa zákona č. 71/1958 Zb. (§ 16 ods. 1), ale podľa občianskeho zákonníka (§ 337 a nasl.).

Základnou podmienkou tohto nároku je vznik škody, subjektívne zavinenie na strane škodcu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vzniklou škodou.

Rozsah náhrady škody sa riadi zásadne rozsahom spôsobenej škody, čo vyplýva z povahy povinnosti náhrady škody ako sankcie reštitučnej povahy. Jej zistenie predpokladá zistenie všetkej, teda skutočnej škody i toho, čo poškodenému ušlo (§ 354 obč. zák.).

Pri opraviteľnom poškodení predmetu skutočnú škodu predstavuje náklad na nutnú opravu potrebnú k tomu, aby sa vec uviedla do stavu, v akom bola pred poškodením. Ak nebude opravou odstránené nastalé znehodnotenie, je možno požadovať i ďalšiu náhradu z tohto dôvodu.

Pri stanovení výšky škody nastalej v dôsledku ďalšieho znehodnotenia predmetu, ku ktorému došlo po jeho oprave, treba vychádzať z újmy, ktorá nastala na majetku podniku v dôsledku tohto znehodnotenia; podporne možno použiť operatívne technickej evidencie a inventúrnych údajov o opatrení predmetov, o bežných, prípadne generálnych opravách atď.; ako pomôcky možno použiť tiež opotrebenia vyjadreného oprávkou v účtovnej evidencii podľa § 50 vyhl. Min. fin. č. 102/1950 Ú. l., pokiaľ pravda sú stanovené všeobecné normy odpisov, tj. podľa vyhlášky Min. financií č. 65/1958 Ú. l. len pre hospodárske a nie rozpočtové organizácie (zrov. tiež § 43 vyhl. č. 102/1958 Ú. l. a čiastkou 55/1958 Ú. l.) a pokiaľ oprávka učená v účtovej evidencii by nebola patrne v rozpore so skutočným opotrebením. Zistenie výšky škody nastalej v dôsledku ďalšieho znehodnotenia po vykonanej oprave predmetu je ovšem spravidla vecou znaleckou, lebo vyžaduje zvláštnych odborných znalostí a skúseností a nemôže preto byť predmetom uvažovania súdu (§ 108 o. s. p.).

V súdnej veci tvrdil žalujúci podnik, že auto, ktoré bolo v dôsledku havárie zavinennej žalovaným poškodené, malo pred jeho poškodením hodnotu 27 928,29 Kčs (hodnota po predchádzajúcej generálnej oprave) a po oprave, ktorú nechal žalovaný vykonať po havárii na vlastný účet, malo podľa odhadnej komisie KNV v Prešove len hodnotu 18 940,- Kčs. Náhradu rozdielu medzi oboma čiastkami, tj. obnos 9438,29 Kčs, požadoval potom žalujúci podnik z titulu nastalého ďalšieho znehodnotenia. Neišlo tu teda oba o účtová rozdiel, ako sa domnieva krajský súd, ale o rozdiel medzi tvrdenou vyššiou hodnotou auta pred haváriou a tvrdenou nižšiou jeho hodnotou po vykonanej oprave po havárii, teda o nárok na náhradu ďalšej škody nastalej v dôsledku znehodnotenia auta. Mal preto súd v zmysle zásad zhora uvedených zistiť podmienky tohto nároku a určiť jeho rozsah, pričom mal vziať do úvahy aj skutočnosť, že žalujúci podnik prevzal vóz po oprave vykonanej žalovaným na jeho účet bez výhrad a bez reklamácií (hoci výpoveď svedka garážmistra žalujúceho podniku nasvedčuje tomu, že išlo o vadne vykonanú opravu).

Pokiaľ teda súd nepostupoval podľa zásad zhora uvedených a nárok na náhradu škody nastalej v dôsledku ďalšieho znehodnotenia predmetu po vykonanej oprave zamietol, beztoho, že by vykonal potrebné dôkazy, porušil tým zákon v ustanovení § 354 obč. zák.

Porovnaj i smernice pléna Najvyššieho súdu z 9. novembra 1961 Pls 2/61, uverejnené pod č. 64/61 Zbierky rozhodnutí a oznámení súdov ČSSR.